

סליחות לערב יום כפור

אֲשֶׁרִי יוֹשְׁבֵי בֵיתְךָ עוֹד יִהְלִיךְ סֶלָה:

אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁפָּכָה לוֹ, אֲשֶׁרִי הָעַם שֶׁיֵּי אֱלֹהֵיוֹ:

Ps. cxlv. תְּהִלָּה לְדָוִד, אֲרוּמֵיךָ אֱלֹהֵי הַמִּלְחָמָה, וְאַבְרָכָה
 שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל-יוֹם אֲבָרְכֶךָ, וְאַהֲלִיךָ
 שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וְמִהֲלָל מְאֹד, וְלִגְדֻלָּתוֹ
 אֵין חֶקֶר: הוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מִעֲשֵׂיךָ, וְגִבּוֹרֵתֶיךָ יִגִּידוּ:
 הַדָּר כְּבוֹד הוֹדֶךָ, וְדַבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה: וְעֲזוֹן
 נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמְרוּ, וְגִדְלֹתֶיךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זָכַר רַב-טוֹבֶיךָ
 יִבְיָעוּ, וְצִדְקֹתֶיךָ יִרְנְנוּ: חֲנוּן וְרַחוּם יְיָ, אֶרְךָ אַפַּיִם
 וְגִדְלֵ-חֶסֶד: טוֹב יְיָ לְכֹל, וְרַחֲמוֹ עַל-כָּל-מַעֲשָׂיוֹ:
 יוֹדוּךָ יְיָ כָּל-מַעֲשֵׂיךָ, וְחַסִּידֶיךָ יִבְרַכּוּכָה: כְּבוֹד
 מַלְכוּתֶךָ יֹאמְרוּ, וְגִבּוֹרֵתֶיךָ יִדְבְּרוּ: לְהוֹדִיעַ לְבָנֵי
 הָאָדָם גִּבּוֹרָתוֹ, וְכְבוֹד הַדָּר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתֶךָ,
 מַלְכוּת כָּל-עוֹלָמִים, וּמִמְשַׁלְתֶּךָ בְּכָל-הוֹר וְדוֹר: סוּמֵךְ
 יְיָ לְכָל-הַנְּפֹלִים, וְזוֹקֵךְ לְכָל-הַכְּפוּפִים: עֵינֵי כָל
 אֲלֵיךָ יִשְׁבְּרוּ, וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת-אֲכָלָם בְּעֵתוֹ:
 פּוֹתֵחַ אֶת-יַדְּךָ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל-חַי רָצוֹן: צַדִּיק יְיָ בְּכָל-

סליחות לערב יום כפור

דַּרְכָיו, וְחִסִּיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: קָרוֹב יְיָ לְכָל־קִרְאָיו,
 לְכָל אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ בְּאַמֶּת: רְצוֹן־יִרְאָיו יַעֲשֶׂה, וְאֶת־
 שׁוֹעֲתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם: שׁוֹמֵר יְיָ אֶת־כָּל־אֲהֻבָּיו, וְאֶת־
 כָּל־הַרְשָׁעִים יִשְׁמִיד: *Reader.* תְּהִלַּת יְיָ, יְדַבֵּר־פִּי, וַיְבָרֵךְ
 כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קִדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאַנְחֵנוּ נְבָרֵךְ יְהוָה,
 מִעַתָּה וְעַד־עוֹלָם. הַלְלוּיָהּ:

The Reader says the following Kaddish—

From ועתה till הנוה is said in an undertone.

וְעַתָּה יִגְדַּל נָא פֶּחַ אֲדָנִי בְּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ לְאֹמֵר:

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחַסְדֶּיךָ כִּי מֵעוֹלָם תְּפָאֵה:

יִתְגַּדַּל וַיִּתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא *Reader.*

בְּרַעוּתָהּ, וַיְמַלִּיךְ מַלְכוּתָהּ, וַיַּצְמַח פְּרֻקְנֵיהּ וַיְקַרֵּב

מְשִׁיחָהּ, בְּחַיִּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל.

בְּעִנְיָא וּבְזַמַּן קָרִיב, וְאַמְרוּ, אָמֵן:

יְהוּא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעַלְמֵם וּלְעַלְמֵי *Cong. and Reader:*

עַלְמֵיָא:

יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וַיִּתְעַלֶּה זְכוֹרוֹ לְעַד וַיִּלְנַצַּח נְצַחִים: *Cong.*

יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁתַּבַּח, וַיִּתְפָּאֵר, וַיִּתְרוֹמַם, וַיִּתְנַשֵּׂא *Reader:*

וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה וַיִּתְהַלָּל. שְׁמֵהּ דְּקִדְשָׁא, בְּרִיךְ הוּא.

סליחות לערב יום כפור

לְעֵלָא וּלְעֵלָא מְכַל-בְּרַכְתָּא וְשִׁירְתָּא. תְּשַׁבְּחָתָא
וְנַחֲמָתָא. דְּאִמְרִין בְּעֵלְמָא. וְאִמְרוּ אָמֵן.

לָךְ יְיָ הַצְדָּקָה וְלָנוּ בְּשֵׁת הַפָּנִים: מַה-נִּתְאוּנָן וּמַה
נֹאמַר, מַה-נִּדְבַר וּמַה-נִּצְטָדֵק: נַחֲפָשָׁה דְרַכֵּינוּ
וְנַחֲקָה וְנָשׁוּבָה אֵלֶיךָ, כִּי יִמְיָךְ פְּשׁוּטָה לְקַבֵּל
שָׁבִים: לֹא-בְחֹסֵד וְלֹא-בְמַעֲשִׂים בָּאנוּ לְפָנֶיךָ, כְּדָרִים
וְכָרְשִׁים דְּפִקְנוּ דְלָתֶיךָ: דְלָתֶיךָ דְּפִקְנוּ רַחוּם וְחַנוּן.
נָא אַרְתְּשִׁיבֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ: מִלְּפָנֶיךָ מִלְּכֵנוּ רִיקָם
אַרְתְּשִׁיבֵנוּ, כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ, כִּי בְרוּב אֲוִלְתָּנוּ שְׁגִינָה מְחַל לָנוּ מִלְּכֵנוּ, כִּי
רַבּוּ עֲוֹנוֹנוּ:

אֵל-אֲרֵךְ-אִפַּיִם אַתָּה וּבְעַל-הַרְחָמִים נִקְרָאתָ.
וְדַרְךְ תְּשׁוּבָה הוֹרִיתָ: גְּדֹלַת רַחֲמֶיךָ וְחַסְדֶיךָ.
תְּזַכֹּר הַיּוֹם וּבְכָל-יּוֹם, לְזָרַע יִשְׂרָאֵל: תִּפְּנֵן אֵלֵינוּ
בְּרַחֲמִים, כִּי אַתָּה הוּא בְּעַל-הַרְחָמִים: בְּתַחֲנוּן
וּבִתְפִלָּה פְּנִיךָ נִקְדָּם, כְּהוֹדַעְתָּ לְעֵנוּ מִקְדָּם: מִחֲרוֹן
אִפְּךָ שׁוּב, כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כְּתוּב: וּבְצִל כְּנַפֶיךָ נִחְסָה
וְנִתְלוּנָן, כִּיּוֹם וַיֵּרֶד יְהוָה בְּעַנָּן. *Reader* תַּעֲבוֹר עַל-פְּשֵׁעַ
וְתַמְחָה אֲשָׁם, כִּיּוֹם וַיִּתְיַצַּב עִמּוֹ שָׁם: תְּאֲוִין שׁוֹעֲתָנוּ

סליחות לערב יום כפור

וְתִקְשִׁיב מִנּוּ מֵאָמַר. כִּיּוֹם, וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וְשָׁם
נִאָּמַר:

וַיַּעֲבֹר יי עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא:

Reader and Congregation :

יי יי אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרֶךְ אַפַּיִם וְרַב-חֶסֶד וְאַמֶּת
נִצַּר חֶסֶד לְאַלְפִים נִשְׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאת וְנִקָּה:
וְסִלַּחַת לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתֵינוּ וְנִחַלְתָּנוּ: *Reader* סִלַּח-לָנוּ אֲבִינוּ
כִּי-חַטָּאתֵנוּ מְחַל-לָנוּ מִלִּבֵּנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי
טוֹב וְסִלַּח וְרַב חֶסֶד לְכָל-קוֹרְאֶיךָ:

הַאֲנוּשׁ מֵאֲלוֹהַ יִצְדָק. אִם מֵעוֹשָׂהוּ יִטְהַר גִּבּוֹר: מָה-אָנוּשׁ כִּי תוֹכַרְנוּ,
וּבִן-אָדָם כִּי תִפְקַדְנוּ: יִדְעֵנוּ כִּי חָטָאנוּ וְאִין מִי יַעֲמוּד בְּעַדְנוּ, שְׁמֶךָ הַגָּדוֹל
יַעֲמֵד-לָנוּ בְּעַת צָרָה: אֶל-תָּבֹא בְּמִשְׁפָּט עִמָּנוּ כִּי לֹא-יִצְדָק לְפָנֶיךָ כָּל-
חַי:

כָּרַחֵם אָב עַל-בָּנָיִם. כִּן תַּרְחֵם יְהוָה עָלֵינוּ: לִיהוָה תִּישׁוּעָה
עַל-עַמֶּךָ בְּרַבְתֶּךָ סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ, מִשְׁנֵב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
סִלָּה: יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמַּלְאָךְ
יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם-קָרְאֵנוּ: סִלַּח-נָא לְעוֹן הָעָם תְּזַח כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ, וּכְאֲשֶׁר
נִשְׂאתָה לְעָם תְּזַח מִמִּצְרַיִם וְעַד-הַנְּהָ וְשָׁם נִאָּמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה
סִלַּחְתִּי כִּדְבָרְךָ: הִשָּׁה אֱלֹהֵי אֲזַנְךָ וּשְׁמָע, פִּקּוֹחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה
שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ, כִּי לֹא-עַל-צַדִּיקוֹתֵינוּ
אֲנַחְנוּ מִפִּילָיִם תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ הַרְבִּיִם: *Reader* אֲדֹנָי

סליחות לערב יום כפור

שְׁמַעַה אֲדֹנָי סְלִיחָה אֲדֹנָי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֵל-תְּאֵחֶר. לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ
כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמְּךָ ;

פה שניה מיוסד ע"פ א"ב.

אָדוֹן בְּפִקְדֶיךָ אָנוּשׁ לְבִקְרִים. בְּמִצְוֵי הַדִּין אֵל-
תִּמְתַּח: גּוֹף וְנִשְׁמָה אִם תִּרְיַבֶּם. דָּוָחוֹ וְלֹא יוֹכְלוּ
קוּם: הַיּוֹכֵל גִּבּוֹר לְזַכּוֹת בְּמִשְׁפָּט. וְאִם יֵשׁ בְּיָדוֹ מַעֲשֵׂה
לְהִצְטַדֵּק: זְרוּי יַחֲוִמוֹ מִלִּיחָה סְרוּחָה. חָבוּי אָרְבוּ
בְּקִרְבוֹ מֵעַת הַיּוֹלְדוֹ: טָמוֹן בְּחֶבֶוֹ בְּרִשְׁתִּי לְרַנְלָיו.
יִסִּיתְהוּ בְּכָל-יוֹם לְשַׁחַת לְהַפִּילוֹ: כָּח וְגִבּוֹרָה בַּגּוֹף
אֵין. לְפָנָיו לְעַמּוֹד וּלְהִתְיַצֵּב: מִיּוֹם עָמְדוֹ עַל הָעֵתוֹ:
נִפְשׁוּ יִשִּׁים בְּכַפּוֹ לְהַבִּיא לַחֲמוֹ: שְׁבַע כָּל-יָמָיו כַּעַם
וּמִכְאוּבוֹת. עַד שׁוּבוֹ לְעַפְרוֹ לֹא יִשְׁקוּט: פָּנֵי אָדוֹן
בְּעֵצְבוֹן רוּחַ. צִפֵּה בְּשִׁבְרוֹן לֵב: קָרוֹב אַתָּה לְרַחוּקִים.
רוּצָה בְּתִשׁוּבַת רְשָׁעִים: שִׁדֵּי הַמִּצָּא לְדוֹר־שִׁיבָה. תֹּאמַר
הֲנִי לְמַבְקֵשִׁיבָה: יִבְשְׁרוּ סְלִיחָתִי קוֹרְאֵי בְּשִׁמְךָ. צִדִּיק

ב א ו ר

בפקדך אנוש לבקרים. לזוא אתו צמספט: במצוי הדין אל תמתח.
אל תדקדק ואל תזמאס את מדת הדין: גוף ונשמה אם תריבם. אם תדין את
הגוף והנשמה יחד אז לא נוכל קום: זרוי יחומו. הוא מתחמם צרחס האסה
מטפה סרוחה: חבוי טמון. היצר טמון צקרצו מיוס הולדו: נפשו ישים
בכפו להביא לחמו. האדם טרוד יוס יוס להציא לחמו: פנה אדון לעצבו

סליחות לערב יום כפור

בַּמִּשְׁפָּט עִם מִי־חֲדָךְ : חֶסֶם מְנוּל מְלַהֲרֵשִׁיעַ . קְצוּף
 בַּמִּשְׁטִין מְלַהֲשֵׁטִין : הֶקֶם לָנוּ מְלִיץ יִשְׂרָאֵל . כּוֹפֵר
 מְצַאֲתִי תִשְׁמִיעַ לְשׁוֹבְבִים : הַשְׁלִכְנוּ עָלֶיךָ יְהוָה .
 נָא אֲתָה תְּכַלְפֵּנוּ : הֶעֱתַר לָנוּ בְּתַפְלָתָנוּ . חֲפָצָנוּ
 וּבִקְשָׁתָנוּ מֵלֵא בְּרַחֲמִים : בְּךָ תִּלְיֵנוּ בְּטַחֲוֵנוּ . רַחֲמֶיךָ
 מְהִרָה יִקְרָמוּנוּ : *Reader* חֲזֹק וְאַמִּיץ שְׁמֶיךָ לֹא שָׁכַחְנוּ .
 אָנָּה לְנִצָּחַ אֵל־תִּשְׁכַּחְנוּ :

אֵל מְלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים . מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוֹת
 מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ , מְעַבִּיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן , מְרַבֵּה מְחִילָה
 לְחַטָּאִים וְסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים , עֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל־
 בָּשָׂר וְרוּחַ , לֹא כָרַעְתָּם תִּגְמוּל , *Reader* אֵל הוֹרִיתָ לָנוּ
 לֵאמֹר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה . זְכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה .
 כְּהוֹדַעְתָּ לְעֵנֵינוּ מִקֶּדֶם . כִּמּוֹ שְׁכַתּוֹב וַיִּרְדּוּ יְיָ בְּעֵנֵינוּ
 וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם . וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְיָ :

וַיַּעֲבֹר יְיָ עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא :

Reader and Congregation :

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרַךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאַמֶּת .

ב א ו ר

רוח. על דרך מליצת הכתוב פנה אלי וחנני כי יחיד ועני חני : חסום מגול
 מלהרשיע. סגור וסתום פיות מקטריגנו : השלכנו עליך יהבנו. רק נד

סליחות לערב יום כפור

נִצַּר חֶסֶד לְאֶלְפִים נִשָּׂא עֵוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאָה וְנִקְיָה :
 וּסְלַחַת לְעוֹנֵינוּ וְלַחַטָּאתָנוּ וְנִחַלְתָּנוּ : *Reader* סְלַח-לָנוּ אָבוּנוּ
 כִּי-חַטָּאנוּ מְחַל-לָנוּ מִלִּכְנוּ כִּי-פָשַׁעְנוּ : כִּי אַתָּה אֲדוֹנֵי
 טוֹב וְסְלַח וְרַב חֶסֶד לְכָל-קוֹרְאֶיךָ .

מָה אָנוּשׁ כִּי תוֹכְרֵנוּ, וּבֶן-אָדָם כִּי תִפְקְדֵנוּ, וְתִפְקְדֵנוּ לְבַקָּרִים,
 לְרֹגְעִים תִּבְחַנֵּנוּ: הֵן בְּעִבְדֵיךָ לֹא יֶאֱמִין, וּבְמַלְאָכֶיךָ יִשִּׁים תְּהִלָּה: כִּי אָדָם
 אֵין צַדִּיק בְּאָרֶץ, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יִחַטָּא:

כִּרְחֵם אָב עַל-בָּנִים. כֵּן תִּרְחֵם יְהוָה עָלֵינוּ: לִיהְוֶה הַיְשׁוּעָה
 עַל-עַמֶּךָ בְּרִבְכָתְךָ סְלַח: יְהוָה צְבָאוֹת עֲמָנוּ מִשָּׁנָב-לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב
 סְלַח: יְהוָה צְבָאוֹת, אֲשֶׁר־י אָדָם בּוֹטֵחַ בְּךָ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה, הַמַּלְאָךְ
 יַעֲנֵנוּ בַיּוֹם-קָרְאֵנוּ: סְלַח-נָא לְעוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ, וּכְאֲשֶׁר
 נִשְׁאַתָּה לְעַם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד-הַנֵּה וְשֵׁם נִאֲמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 סְלַחְתִּי כִּדְבָרְךָ: תַּטֵּה אֱלֹהֵי אֲזוּנֶךָ וּשְׁמַע, פְּקוּחַ עֵינֶיךָ וּרְאֵה
 שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהַעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שְׁמֶךָ עָלֵינוּ, כִּי לֹא-עַל-צַדִּיקוֹתֵינוּ
 אֲנַחְנוּ מִפְּסִילִים תִּחַנּוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ, כִּי עַל-רַחֲמֶיךָ תִּרְבִּים: *Reader* אֲדוֹנֵי
 שְׁמַעְהָ אֲדוֹנֵי סְלַחְהָ אֲדוֹנֵי הַקְּשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אֶל-תַּאֲחָר. לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵי
 כִּי שְׁמֶךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ :

פו שלשיה מיוסדה ע'פ א"ב

אָדוֹן דִּין אִם יִדְקֶדֶק. בַּחֲקֵר פּוֹעֵל אִם יִבְדֵּק.

ב א ו ר

דין אם ידקדק. אם תדקדק נדין: בחקר פועל אם יבדק. אם תחקור

סליחות לערב יום כפור

גִּבּוֹר לְפָנֶיךָ לֹא יִצְדָּק: דּוֹפִי תִתֵּן בְּצַבָּא מִעֲלָה. הֵן
בְּמִלְאָכֶיךָ תִּשִׁים תְּהִלָּה. וְאַף שׁוֹתָה כַּמַּיִם עוֹלָה:
זְכוּת וְצִדְקָה אֵין בְּנִי. חֲטָא וְרָשָׁע כְּלָנִי. טוֹב אֶל-תָּבֵא
בְּמִשְׁפָּט עִמָּנִי: יִהְיוּ מֵעֵיךָ עָלָיִנִי. כָּרוֹב רַחֲמֶיךָ פָּנֵה
אֵלָיִנִי. לְבַלְתִּי כָרוֹעַ מִעֲלָיִנִי: מְשׁוֹבוֹתַיִנִי רַבֵּי מִלְּמִנּוֹת.
נִיחֻחִים אֵין וְקַרְבָּנֹת. סְלִיחָה מְצוּא לְעוֹנוֹת: עַל-
צַדִּיקוֹתַיִנִי אֵין אָנֹכִי סְמוּכִים. פֶּשַׁע וְעוֹן מְלַכְלָכִים.
צִדְקָה מְצוּא לְתַחַן עוֹרְכִים: קוֹ אֶל-תִּמְתַּח בְּאוֹרְחוֹתַיִנִי.
רָמָה וְתוֹלְעָה אַחֲרֵיתָנִי. שָׂא וְהַבֵּל שְׁנוֹתַיִנִי: תָּשׁוּב עַל
הָרָעָה תִנְחָם. זֶה דְרָכְךָ חֲנָם מְרַחֵם. בְּרַחֲמֶיךָ תִּרְבִּים
עָלָיִנִי רַחֵם: דְּרָכֶיךָ הוֹדְעֵת לְעֵנִי לְהוֹרוֹת. יִדְעֵתוּ
שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה סְהוֹרוֹת. תִּבְטַחְתוּ שְׂאֵינָן רִיקָם הוֹרוֹת:
חַנּוּן וְרַחֲמֵיךָ סִדְרֵנִי לְפָנֶיךָ. וְעַק קָשׁוּב מִמִּתְחַנְּנֶיךָ. וְאַל-
תִּשְׁכַּחְנֵנוּ רִיקָם מִלְּפָנֶיךָ:

ב א ו ר

והצדוק מעשי איש ופעולתו: גבר לפניך לא יצדק. כי מי ילדק לפניך צדיק:
דופי. צו וקלון: בצבא מעלה. צמלאכי מרום: תשים תהלה. גדוף ומרוף:
ואף שותה כמים עולה. אף כי לאנוש רמה שהוא עלול לחטוא: מלובלכים.
מתועצים ומטוגפים צעונות. צדקה מצוא לתחן עורכים. לזקה עשה
להמתפללים אליך: קו אל תמתח באורחותיננו. אל תציט על אורחותינו
הנלוזים: זה דרכך חנם מרחם. כי אל מלך חנון ורחום אתה: הודעת לענו.
לנושה איש האלהים: שלש עשרה מדות סדורות. ככתוב (ד' ד' / ד' אל רחום
וחנון (שמות ל"ד ו')):

סליחות לערב יום כפור

אל מלך יושב על כסא רחמים. מתנהג בהסירות מוחל עונות
 עמו. מעביר ראשון ראשון, מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים
 עשה צדקות עם כל-בשר ורוח, לא ברעתם תגמול. *Reader* אל
 הורית לנו לומר שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש עשרה.
 בהודעת לענו מקדם כמו שבתוביך יי בענו ויתיצב עמו שם, ויקרא
 בשם יי:

ויעבור יי על-פניו ויקרא:

Reader and Congregation:

יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת. נצר חסד
 לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה: וסלחת לעוננו ולחטאתנו
 ונחלתנו: *Reader* סלח-לנו אבינו פי-חטאנו מחל-לנו מלכנו פי
 פשענו: פי אמת אדני טוב וסלח, ורב חסד לכל-קוראיך:

פו פזמון

Reader and Cong. ירצה צום עמך אשר דמו לך מזה.

חשוב חלבם בעל זבח וקרבתנו אל-תבזה. חתום עליו
 אות חיים ותפלתו תחנה. מחר יהיה האות הזה:

Cong. and Reader: צדקתך התאזר שוכן עד ומרומים.

סמך--נא הנבשלים, שלח ידך לתקימים. אשר המעם

ב א ו ר

ירצה צום עמך. התענית של מחר יהיה לרצון לפניך: דמו לך מזה.
 שמעט את דמו וחלצו: צדקתך התאזר. כמליצת הכתוב והיה לך אזור מתננ
 (ישעי' י"א ה) ושפוט אותם צדק: סמוך נא הנבשלים. תסמוך את ישראל

סליחות לערב יום כפור

שְׁקוּיָם וְאַנְחָתָם הִיא לְחֶמֶם. וְתִנְקוּם יַדַּם עֲבָדֶיךָ מֵאוֹיְבָם
 עַד תָּמָם. וְתִדְרֹשׁ לְשֹׁפֵךְ דָּמָם. לְדַעַת מִה־זֶה וְעַל־מִה־
 זֶה. מְחַר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה:

Cong. and Reader: חֲנוּן חוֹן עֲמֶךָ אֲשֶׁר לְשִׁמְךָ הוּא מֵאֲמִין.

סִנְגֹּר עָלַי תִּמְנֶה אֲשֶׁר חֲטָאתִי יִטְמִין. וְחֹבִי בְשִׂמְאֵל
 יִכְבִּיֵן. זְכוּתִי יַעֲלֶה בְיָמִין. וְאֶפֶר יִצְחַק יִזְמִין. אֲשֶׁר
 יֹאמַר כִּי הוּא־זֶה. מְחַר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה.

Cong. and Reader: קָרַב וְשָׁמַע רַנְתִּי. לְזַעֲקִי תִפְתַּח

שִׁעַר. לְזַכּוֹת אֶת־חֲטָאתִי. כְּמוֹ בֶן־שָׁנָה נֶעֶר. וְתַחֲסוּם
 לְשׁוֹן מִסְטִינִי. וְאֶת פִּיהוֹ לֹא יִפְעֵר. יְיָ בְשָׁטֶן יִנְעֵר.
 קוּם רַד מִיָּד מִזֶּה. מְחַר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה:

Cong. and Reader: בַּמָּה אֶקְדָּם וְאֶכַּף פָּנַי לֹא יִקַּח שׁוֹחַד.

וּבְיָדֵי אֵין מַעַשׂ וְעַל־זֹאת לְבִי יִפְחַד. אֲבָל עֲתָה
 בְּזִכְרֵי מַלְכוּת שִׁם הַמְּיוֹחַד. וְעַל־זֹאת אֲנִי בּוֹטַח

ב א ו ר

אשר כסלו: דמעם שקוים. ואנחותם היא לחמם. כמלילת הכתוב האכלתם
 לחם דמעה ותשקמו צדמעות שליט (תהלים פ' ו'): סנגור. מליץ יושר: עלי
 תמנה. תכין ותפקוד: יטמין. יסתיר וחוצי צשמאל: יכמין. יחציא, מלה תלמודית
 הכמין לו עדים אחרי הגדר (סנהדרין כ"ט): ותחסום לשון משטיני סגור
 וחתום את פיהו ולא יקטרג עוד: לא יפער. לא יפתח. מלשון ופעה פיה לצלי
 פוק (ישעי' ה' י"ד): במה אקדם. לרעותך: ואכף. ולהיה כפוף מפני הצושה:
 ובידי אין מעש. מעשים טובים אין צדי: אבל בזכרי מלכות שם המיוחד.

סליחות לערב יום כפור

בְּאוֹמְרִים יְיָ אֶחָד. וּמוֹשְׁכִים כָּלָם יַחַד מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה.
מָחָר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה:

Cong. and Reader : רֵאֵה אֵין מְכַפֵּר בְּעֵדִי, וְאֵין סוֹדֵר לִי
סוֹדֵר. וּבְגֵדֵי לָבָן אֵין וְאֵין לוֹבֵשׁ הָאֶדָר. וְגַם אֵין קָרְבָן
חוֹבָה וְלֹא נִדְבָה וְנִדָּר. וְאִתָּה תְּכַפֵּר עָלַי, בּוֹחֵן בְּלִיּוֹת
וְיַחֲדָר. נְדוּר פְּרִצַת צֹאנֶךָ וְשִׁים רְיֹחַ לְעֵדָר. וְתִבְנֶה
לָמוֹ נְדָר מִזֶּה וְנִדָּר מִזֶּה. מָחָר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה:

Cong. and Reader : צֵל קוֹרְתֶךָ בָּאוּ בָנִים אֲשֶׁר נִגְרָשׁוּ.
בֵּיתֶךָ כְּנִתוּעֵדוֹ רָעִשׁוּ וְגַם נִתְנַעֲשׂוּ. חֶסֶד אֲבוֹתֶם תִּזְכּוּר
עֵת לָרִיב יִגָּשׁוּ. אֲמַת וְשָׁלוֹם נִפְגָּשׁוּ. גַּם אֶת-זֶה לְעַמַּת
זֶה. מָחָר יִהְיֶה הָאוֹת הַזֶּה:

אֵל מִלֶּךָ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים. מִתְנַהֵג בְּחִסְדוֹת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת
עַמּוֹ, מִעֲבִיר רֵאשׁוֹן רֵאשׁוֹן, מִרְבֵּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וְסִלִּיחָה לְפוֹשְׁעִים
עֲשֵׂה צְדָקוֹת עִם כָּל-בָּשָׂר וְרוּחַ, לֹא כָרַעְתָּם תִּגְמוּל, *Reader* אֵל
הַזֵּרִית לָנוּ לֹאמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זָכַר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה.

ב א ו ר

זאמרי שמע ישראל וזקצלי עלי עול מלכות שמים: ועל זאת אני בוטח. כי
יוציא לאור משפטי כחאמר חז"ל כל המאריך זאחד מאריכין לו ימיו (זרכות
י"ג): אין מכפר בעדי ואין סודר לי סדר. אין כהן ולא קרנן: ושים רוח
לעדר. הרוח להם לישראל: ביתך נתועדו. התאספו: רעשו וגם נתגעשו.
זרגשי רוצ המולה וחרדת קודש:

סליחות לערב יום כפור

כְּהוֹדֵעַת לְעֵנוּ מִקֶּדֶם כְּמוֹ שְׂכַתוֹב וַיִּרְדּוּ יְיָ בְּעֵינָיו וַיִּתְיַצַּב עִמּוֹ שָׁם, וַיִּקְרָא
בְּשֵׁם יְיָ:

וַיַּעֲבוֹר יְיָ עַל-פָּנָיו וַיִּקְרָא:

Reader and Congregation:

יְיָ יְיָ אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֲרָךְ אַפַּיִם וְרַב חַסֵּד וְאֵמֶת, נִצַּר חַסֵּד
לְאַלְפִים נִשְׂא עוֹן וּפְשָׁע וְחַטָּאת וְנִקְיָה: וְסַלַּחַת לְעוֹנֵינוּ וְלִחַטָּאתֵנוּ
וְנִחַלְתָּנוּ: *Reader* סַלַּח-לָנוּ אָבִינוּ כִּי-חַטָּאתֵנוּ מְחַל-לָנוּ מִדְּכֵנוּ כִּי
פָשַׁעֵנוּ: כִּי אַתָּה אֲדוֹנֵי טוֹב וְסַלַּח, וְרַב חַסֵּד לְכָל-קוֹרְאֶיךָ:

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְיָ וְחַסְדֶּיךָ כִּי מֵעוֹלָם הִקְמָה: זְכוֹרֵנוּ
יְיָ בְּרִצּוֹן עֲמֶיךָ פְּקֻדֵינוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדַתְךָ קְנִיית
קֶדֶם גְּאֻלַּת שִׁבְט נַחֲקָתֶךָ, הַר-צִיּוֹן זֶה שְׂכַנְתָּ בוֹ:
זְכוֹר יְיָ חֶבֶת יְרוּשָׁלַיִם, אֲהַבַת צִיּוֹן אֶל-תְּשֻׁכָּה לְנִצְחָה:
אַתָּה תִּקְוֶם תְּרַחֵם צִיּוֹן, כִּי עֵת לְחַנּוּנָה כִּי-בָא מוֹעֵד:
זְכוֹר יְיָ לְבָנֵי-אָדָם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלַיִם. הָאוֹמְרִים עָרוּ
עָרוּ עַד הַיּוֹם כֹּה: זְכוֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל
עַבְדֶּיךָ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בְּךָ, וַתְּדַבֵּר אֲגִידָהֶם
אֲרָבָה אֶת-זִרְעֶכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְכָל-הָאָרֶץ הַזֹּאת
אֲשֶׁר אָמַרְתִּי, אֶתֵּן לְזִרְעֶכֶם, וְנָחֳלוּ לְעוֹלָם:
Reader: זְכוֹר לְעַבְדֶּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֵל-
תִּפְּנֵן אֶל-קְשֵׁי הָעַם הַזֶּה אֶל-רִשְׁעוֹ וְאֶל-חַטָּאתוֹ:

סליחות לערב יום כפור

אֶל־נָא תְשִׁית עָלֵינוּ חַטָּאת, אֲשֶׁר נִוְאֲלָנוּ וְאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חָטָאנוּ צוּרְנוּ סִלַּח־לָנוּ יוֹצֵרְנוּ:

זְכוּר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי אֶת־

בְּרִיתִי יַעֲקֹב וְאָף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאָף אֶת־בְּרִיתִי

אֲבֹרָהֶם אֲזַכּוֹר וְהָאָרֶץ אֲזַכּוֹר:

Reader and Cong. שְׁמַע קוֹלָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ חוּם וְרַחֵם

עָלֵינוּ, וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתָנוּ:

Reader and Cong. הַשִּׁיבֵנוּ יי אֱלֹהֵי וְנִשְׁוֹבָה, חֲדָשׁ יָמֵינוּ כְּקִדְמָם:

Reader and Cong. אֵל־תִּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קִדְשְׁךָ

אֶל־תִּקַּח מִמֶּנּוּ:

Reader and Cong. אֵל־תִּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זְקָנָה, כְּבָלוֹת

כַּחֲנוּ אֵל־תַּעֲזֹבֵנוּ: אֵל־תַּעֲזֹבֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ

אֵל־תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹר לְשׁוֹבָה,

וַיֵּרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וַיִּבְשׂוּ כִּי אַתָּה יי עֲזַרְתָּנוּ וְנַחַמְתָּנוּ:

אֲמַרְיֵנוּ הַאֲזִינָה יי בִּינָה הַגִּיגָנוּ: יְהִי לְרָצוֹן אֲמַרֵי

כִּינּוּ וְהִגִּיז לְבָנֵי לְפָנֶיךָ יי צוּרְנוּ וְנוֹאֲלָנוּ: כִּי לֵךְ

יי הוֹחֲלָנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדָנִי אֱלֹהֵינוּ:

אֲנָא תָבֵא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתָנוּ וְאֵל־תִּתְעַלֵּם

מִתְחַנְתָּנוּ. שְׂאִין אֲנַחְנוּ עֵינֵי־פָנִים וְקָשִׁי־עֵרְף, לוֹמַר

סליחות לערב יום כפור

לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, צְדִיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא
חַטָּאנוּ. אָבֵל, אֲנַחְנוּ וְאֲבוֹתֵינוּ חַטָּאנוּ:

Reader and Cong. אֲשַׁמְנוּ. בְּגַדְנוּ. גְּזַלְנוּ. דְּבַרְנוּ - דוּפִי:

Reader and Cong. הֶעֵוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. וְדָנוּ. חָמְסָנוּ. טָפְלָנוּ - שִׁקָּר:

Reader and Cong. יַעֲצָנוּ - רָע. כִּזְבְּנוּ. לִצְנוּ. מְרִדְנוּ.

נֶאֱצָנוּ. סָרְרָנוּ. עָוִינוּ. פִּשְׁעָנוּ. צַרְרָנוּ. קִשְׁיָנוּ - עֲרָף:

Reader and Cong. רָשַׁעְנוּ. שָׁחַתְנוּ. תַּעֲבָנוּ. תָּעִינוּ. תַּעֲתָעְנוּ:

סָרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה

לָנוּ: וְאַתָּה צְדִיק עַל-כָּל-הַבָּא עָלֵינוּ. כִּי אִמַּת

עֲשִׂיתָ וְאֲנַחְנוּ הִרְשַׁעְנוּ:

מְשִׁיחַ צְדִיקוֹךָ אָמַר לְפָנֶיךָ. שְׁנִיאֹרַת מִי יָבִין

מִנְסֻתָרוֹת גִּקְנִי: גִּקְנִי יְיָ אֱלֹהֵינוּ מִכָּל-פִּשְׁעֵינוּ, וּמִהֲרָנוּ

מִכָּר - טְמֵאוֹתֵינוּ, וְזָרוֹק עָלֵינוּ מִיָּמִם טְהוֹרִים וּמִהֲרָנוּ.

בִּפְתוּב עַל-יַד-נְבִיאֶךָ, וְזָרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיָּמִם טְהוֹרִים

וּמִהֲרָתֶם מִכָּל טְמֵאוֹתֵיכֶם, וּמִכָּר - גְּלוּלֵיכֶם אֲמַהֲר

אֶתְכֶם:

Reader: עֲפֹךְ וְנִחַלְתָּךְ, רַעֲבֵי טוֹבָךְ, צִמְאֵי חֶסֶדְךָ תֵּאבִי

יִשְׁעֶךָ. יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כִּי לִי אֱלֹהֵינוּ הֲרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת.

סליחות לערב יום כפור

The Reader's Kaddish:

Reader: יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא
 ברעותה, וימליך מלכותה. ויצמח פרקנה ויקרב
 משיחה, ברחיכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל.
 בעגלא ובזמן קריב, ואמרו אמן:

Cong. and Reader: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי
 עלמיא:

Reader: יתברך, וישתבח, ויתפאר, ויתרום, ויתנשא,
 ויתחדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקדשא, בריך הוא.
 לעלא ולעלא מכל-ברכתא ושירתא. תשבחתא
 ונחמתא. דאמירן בעלמא. ואמרו אמן.

Reader: תתקבל צלותהון ובעותהון דכל-בית ישראל
 קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן.

חון יהא שלמא רבא מן-שמיא ותיים טובים
 עלינו ועל-כל-ישראל. ואמרו אמן:

עשה שלום במרומי, הוא יעשה שלום, עלינו ועל-
 כל-ישראל ואמרו אמן:

סליחות לתחלואי ילדים

אֶל־נָא תְּשִׁתׁ עֵלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נִוְאָלְנוּ וְאֲשֶׁר

חַטָּאנוּ:

חַטָּאנוּ צוּרְנוּ. סִלַּח לָנוּ יוֹצֵרְנוּ:

אֵל נָא רַפָּא־נָא תַחֲלוּאֵי גִפְן פּוּרְיָה. בּוֹשָׁה
וְחַפּוּרָה וְאִמְלַל פְּרִיָה. גְּאֻלָּנָה מִשַּׁחַת וּמִמַּכָּה טְרִיָה.
עֵנְנוּ בְּשַׁעֲנִית לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרְיָה: חַטָּאנוּ
דְּגָלֵי־עַם פְּדוּיֵי בְּזוּרְע חָשׂוּף. הַצֵּל מִגְּנָף וְאֵל יְהוּי
לְשִׁסּוּף. וְתַעֲנֶה קְרִיאָתְנוּ. לְמַעֲשֵׂה יְדֵיךָ תִכְסּוּף. עֵנְנוּ
בְּשַׁעֲנִית לְאַבּוֹתֵינוּ עַל־יַם־סוּף: חַטָּאנוּ זְכוֹת צוּר־חֲצַבְנוּ
הַיּוֹם לָנוּ תַגֵּל. חֲשַׁכְנוּ מֵאַנְף וְנַחְנוּ בְּיוֹשֶׁר מֵעֲגָל. טַהַר
טְמֵאָתְנוּ וְלַמָּאֹר תּוֹרְתֵךָ עֵינֵינוּ גַל. עֵנְנוּ בְּשַׁעֲנִית
לְיְהוֹשֻׁעַ בְּגִלְגָּל: חַטָּאנוּ יָהּ רָאָה דְשָׁן עֶקוּד וְהַצְמַח

ב א ו ר

תחלואי גפן פוריה. חולי צני ישראל שנמשלו לגפן ככתוב גפן מזריס תסיע (תהלים פ' ט') : בוששה וחפורת. שניהם לשון כלימה מלשון הכתוב וחפרה הלצנה וזושה החמה (ישעי' כ"ד כ"ג) : וממכה טריה. המלחה ליחה ומוגלה שקשה לרפאותה: דגלי עם. שנטי ישראל: פדויי בזרוע חשוף. שנפדו ציד חזקה וזרוע נטויה: ואל יהיו לשסוף. לכריתה וכליון מלשון וישסף שמואל את חגג (שמואל א' ט"ו ל"ג) : צור חצבנו. זכותו של אזרהס אזינו שממנו חצבנו ככתוב הציו אל צור חצבתם (ישעי' נ"א א') : חשכנו מאנף. מנע מקלוף עלינו: ראה דשן עקוד. אפרו של יחק וזכותו: הצמח לנו תרופת. ארוכה

סליחות לתחלואי ילדים

לָנוּ תְרוּפָה. כִּלְיָה שׁוּד וְשֶׁבֶר סָעַר וְסוּפָה. לְמִדְנוּ
 וְחַכְמֵנוּ אִמְרַתְךָ הַצְּרוּפָה. עֲנֵנוּ כְּשַׁעֲנִיתָ לְשִׁמוּאֵל
 בְּמִצְפָּה: חטאנו מְתָמָם מִרְחָם שָׂרִישׁוֹ אֶל-תְּקִמָּל.
 נִקְנֵנוּ מִכַּתָּם וְשִׁמְיָן וְלֹא נֶאֱמַל. סְעֲדָנוּ וְנִוְשָׁעָה וְאַרְחוֹת
 חֲסִידֶיךָ נִגְמָל. עֲנֵנוּ כְּשַׁעֲנִיתָ לְאַלְיָהוּ בְּהַר הַכְּרִמָּל: חטאנו
 עוֹדֵדָנוּ בְּצַדִּיק מְשׁוּי מַמִּים וְכַפֵּר זְרוּן וְכִשְׁוֹנָה. פְּדָנוּ
 מִמְּהוּמַת מוֹת וְאַחֹר בַּל נִסּוּנָה. צַוָּה יִשׁוּעַתָּנוּ
 וּבְעוֹנוֹתֵינוּ אֶל-נִתְמוּנָה. עֲנֵנוּ כְּשַׁעֲנִיתָ לְיוֹנָה בְּמַעֵי
 הַדְּגָה: חטאנו קְדֻשַׁת אִישׁ חֲסִידֶיךָ זְכוּר לְיַפֵּת פְּעֻמִּים.
 רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר כִּי לְקִינוּ בְּכַפְלָיִם. שׁוּבָנוּ תִקְרָה
 לְיִרְאַתְךָ וְלֹא נִחְשַׁף שׁוֹלָיִם. עֲנֵנוּ כְּשַׁעֲנִיתָ לְדָוִד
 וְלְשָׁלְמָה בְּנוֹ בִירוּשָׁלָיִם: חטאנו צוּרָנוּ סֶלַח לָנוּ
 יוֹצֵרָנוּ:

ב א ו ר

ורפואה: מתמם מרחם. יעקב אזינו הנקרא איש תם מפני שנוול מהול (זר"ר
 פרשה ס"ג): אל תקמל. אל תכרית זרעו מלשון קנה וסוף קמלו (ישעי' י"ט ו):
 ולא נאמל. ולא נתקלקל מלשון מה אמולה לנתך (יחזקאל ט"ז ל'): וארחות
 חסדך נגמל. וגמולנו יהיה כי תעשה אתנו חסד: עודדנו. חזקנו מלשון יתום
 ואלמנה יעודד (תהלים קמ"ו ט') צזכות משהמשוי ממים: ואחור בל נסוגה.
 כי השטן מסית ומדיח את האיש לסור מאחרי ד' צזוא מהומת מות: קדשת איש
 חסידך. צזכות אהרן: ליפת פעמים. אלו ישראל ככתוב מה יפו פעמידך (שיר
 השירים ז' ז') כי לקינו בכפלים ככתוב כי לקחה מיד ד' כפלים (ישעי' מ' ז'):
 ולא נחשף שוליים. לא נהי לצז מלשון. חשפתי שולך ונראה קלונך (ירמיי' י"ג כ"ו)
 גליתי חרפתך: